

ผลการประชุมคณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก ครั้งที่ 47
(Committee on World Food Security: CFS) ระหว่างวันที่ 8 – 11 กุมภาพันธ์ 2564
ณ สำนักงานใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี
และผ่านระบบออนไลน์

1. ในปีนี้ CFS จัดการประชุมภายใต้หัวข้อ สร้างความเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการ (Making a Difference in Food Security and Nutrition)
2. ผลการประชุม สรุปได้ ดังนี้

2.1 **วิเคราะห์รายงานสถานการณ์ความมั่นคงอาหารและโภชนาการ (Food Security and nutrition: Building a global narrative towards 2030) สู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน:** ที่ประชุมรับทราบรายงานฉบับที่ 15 เรื่อง “Building a global narrative towards 2030” และขอบคุณคณะผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการ (HLPE) และคณะทำงาน โดยมีสาระสำคัญคือ

1) ข้อมูลสถานการณ์ในปัจจุบันต่อโอกาสและความท้าทายในการบรรลุเป้าหมายของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 โดยเฉพาะเป้าหมายในการยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย (SDG2) ซึ่งในปี 2562 พบว่า ประชากรมากกว่า 690 ล้านคนในโลกยังคงประสบกับความอดอยากหิวโหย หรือคิดเป็นร้อยละ 8.9 ของประชากรโลก และประชากรกว่า 2 พันล้านคนยังคงเผชิญกับความไม่มั่นคงอาหาร โดยผู้ใหญ่จำนวน 1.9 พันล้านมีภาวะน้ำหนักเกิน และประชากร 1.5 พันล้านคนมีภาวะขาดแคลนสารอาหาร

2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือในทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนระบบอาหาร นำบทเรียนจากวิกฤตการณ์ เช่น การระบาด COVID-19 เพื่อสร้างความยืดหยุ่นให้กับระบบอาหาร อนึ่ง ความมั่นคงอาหารและโภชนาการต้องเพิ่มปัจจัยการเกิดวิกฤตการณ์ระบาดของ COVID-19 โดยเฉพาะกับประชาชนกลุ่มเสี่ยงและชายขอบในการวิเคราะห์ด้วย ทั้งนี้ นโยบายที่สำคัญจำเป็นจะต้องสนับสนุนระบบอาหารอย่างยั่งยืน และสร้างบรรทัดฐานของนโยบายใหม่เพื่อพัฒนาโอกาสสำหรับการบรรลุเป้าหมาย SDG 2

ผู้แทนจากสศก. ได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมว่า ประเทศไทยยังคงมุ่งมั่นในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อลดจำนวนผู้อดอยากหิวโหยภายในประเทศ พร้อมทั้งยังมีการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการในทุกระดับ โดยได้น้อมนำ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมการผลิตในครัวเรือน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน เช่น การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่เผชิญอยู่ในขณะนี้ นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำ “ปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด (Provincial Crop Calendar)” เพื่อบริหารจัดการความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการในระดับพื้นที่ และเตรียมความพร้อม ด้านอาหารของจังหวัดในภาวะวิกฤติ รวมทั้งช่วยให้สามารถบริหารจัดการผลผลิตที่ออกสู่ตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 **การนำนโยบายด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่วิกฤตระดับประเทศ (Global thematic event: CFS Framework for action for food security and nutrition in protracted crises: CFS-FFA):** ที่ประชุมรับทราบ The CFS47 Global Thematic Event ที่มีส่วนในการสนับสนุนการติดตามความคืบหน้าของการปฏิบัติตามกรอบการดำเนินงาน CFS-FFA ซึ่งจะเป็นโอกาสในการแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในการประยุกต์ใช้ CFS-FFA ในทุกระดับ ทั้งนี้ การดำเนินการต้องเกิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกภาคส่วน เพื่อนำ CFS-FFA ไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามบริบทของแต่ละวิกฤต อีกทั้ง ยังมีความจำเป็นที่จะต้องจัดหาเงินทุนสำหรับการสร้างความยืดหยุ่นและความสามารถในการบรรลุความสำเร็จของความมั่นคงอาหารและโภชนาการในวิกฤตที่ยืดเยื้อ

ผู้แทนไทยโดยสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า ประเทศไทยเห็นชอบกับ 11 หลักการของกรอบการดำเนินงานที่จะเป็นแนวทางสำหรับ สถานการณ์วิกฤติที่เร่งด่วน และสนับสนุนหลักมนุษยธรรม การพัฒนา และสันติภาพ ทั้งนี้ กรอบการดำเนินงานของ CFS รวมถึงนโยบายต่างๆ ของ CFS ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการบรรลุเป้าหมาย “Zero Hunger” นอกจากนี้ ประเทศไทยเห็นด้วยกับกรอบการทำงานของ CFS และควรนำไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในระดับท้องถิ่น และนานาชาติ พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้กรอบ CFS ในทุกระดับ เพื่อเป็นการเรียนรู้และพัฒนางานในอนาคต

2.3 การทบทวนแผนงาน 4 ปี (CFS Multi Year Programme of Work 2020 – 2023): ที่ประชุมรับรองเอกสารรายงาน Multi-Year Programme of Work 2020 – 2023 (MYPoW) และได้บันทึกว่าการใช้ MYPoW 2020 – 2023 อย่างเต็มรูปแบบขึ้นอยู่กับสถานะทางการเงิน และทรัพยากรบุคคลที่เพียงพอโดยคำนึงถึงการจัดการภาระงานได้ นอกจากนี้ สนับสนุนให้หน่วยงานที่ตั้งอยู่ใน กรุงโรมทั้ง 3 แห่ง (CFS/IFAD/WFP) ปฏิบัติตามข้อตกลงการแบ่งปันงบประมาณของสำนักงานเลขาธิการ CFS อย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ การดำเนินงานขอให้พิจารณาเกี่ยวกับผลกระทบของ COVID-19 ที่มีต่อระบบอาหาร การเกษตร และโภชนาการในทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่องตามแผนงานฯ ที่ได้รับการอนุมัติแล้ว และขอให้ประธานและสำนักเลขาธิการ CFS มีความสม่ำเสมอในการระดมทรัพยากรและเข้าถึงยุทธศาสตร์ ไปจนถึงการเข้าถึงสมาชิก CFS มูลนิธิ ภาคเอกชน และสถาบันการเงิน เพื่อขยายและกระจายการจัดหางบประมาณ

ผู้แทนไทย โดยสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม ได้กล่าวถ้อยแถลงสนับสนุนว่า งานที่เกี่ยวกับเยาวชนและการจ้างงานในภาคเกษตรและอาหารเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาการเกษตรของโลก โดยให้พิจารณาจากปัญหาประชากรผู้สูงอายุในภาคการเกษตร ดังนั้น การให้ความสำคัญกับการโน้มน้าวให้กลุ่มเยาวชนเข้ามาอยู่ในภาคการเกษตรจะเป็นผลดีต่อภาคการเกษตรในอนาคต อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยเห็นควรเพิ่มงบประมาณที่สนับสนุนด้านทรัพยากรบุคคล เพื่อให้การดำเนินงานตลอดแผนงานสามารถทำได้อย่างเต็มที่

2.4 ร่างนโยบายแนวทางปฏิบัติด้านระบบอาหารและโภชนาการ (Endorsement and uptake of the CFS Voluntary guidelines on food systems and nutrition: VGFSyN): ที่ประชุมรับรองร่าง VGFSyN และขอบคุณคณะทำงาน Open-Ended Working Group ที่จัดทำร่างดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดให้การสนับสนุนแนวทางปฏิบัติฯ ในทุกระดับ ตลอดจนเผยแพร่การใช้งานและการประยุกต์ใช้แนวทางปฏิบัติฯ เพื่อสนับสนุนการพัฒนา การเพิ่มประสิทธิภาพ และการดำเนินการตามนโยบายระดับชาติ กฎหมาย โครงการ แผนการลงทุน ในด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ซึ่งจะเริ่มต้นให้เกิดความตระหนักถึงความหลากหลายของระบบอาหาร ซึ่ง CFS จะนำ VGFSyN รวมเข้าไปในกรอบยุทธศาสตร์การทำงานความมั่นคงอาหารและโภชนาการ (GSF) โดยเน้นย้ำว่าแนวทางปฏิบัติฯ จะนำเข้าไปอภิปรายหรือในการประชุมสุดยอดระบบอาหารโลก (UN Food Systems Summit) ต่อไป

ผู้แทน สศก. ได้กล่าวถ้อยแถลงรับรองร่าง VGFSyN และเชื่อว่าแนวปฏิบัติดังกล่าวจะเป็นแนวทางไปสู่ความมั่นคงอาหารและโภชนาการในทุกระดับ อย่างไรก็ตาม เห็นควรเน้นย้ำให้มีการระบุเป็นเจตนารมณ์ในเอกสารว่า เอกสารฉบับนี้ไม่มีความมุ่งหมายให้เกิดการนำไปใช้เป็นบรรทัดฐานในการจัดสถานะหรือจัดอันดับของประเทศว่าด้วยเรื่องการเมืองระบบอาหารและโภชนาการที่อาจนำไปสู่การสร้างเงื่อนไขให้เกิดความได้เปรียบหรือเสียเปรียบในเวทีระหว่างประเทศ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าประเทศไทยมุ่งมั่นที่จะร่วมยุติความอดอยากหิวโหยและภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบ ทั้งนี้ ได้ให้ความสำคัญกับความมั่นคงอาหารและโภชนาการเป็นวาระแห่งชาติ โดยส่งเสริมการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีในทุกช่วงชีวิต รวมถึงการสนับสนุนให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในช่วง 6 เดือนแรก โดยรัฐบาลไทยร่วมกับ WHO และ UNICEF ได้จัดทำแคมเปญ "Empower Parents Enable Breast feeding" เพื่อสร้างความตระหนักและประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สำหรับการดำเนินงาน

ด้านความมั่นคงอาหาร รัฐบาลไทยสนับสนุนกระบวนการผลิตอาหารและการตลาดเพื่ออาหาร
ที่มีสุขภาพโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น โดยให้การเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติแก่เกษตรกรและชาวประมง
ในชนบทอย่างเท่าเทียมกันรวมทั้งสตรีและเยาวชน พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในรูปแบบ
BCG Model (Bio-Circular-Green Economy model) ซึ่งเป็นรูปแบบเศรษฐกิจใหม่สำหรับการเติบโต
ที่ครอบคลุมและยั่งยืน

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กุมภาพันธ์ 2564